

Qui sap per què les veritats elementals són
les més difícils de comprendre? Si jo hagués

entès aleshores que la primera qualitat de l'amor és la força, els esdeveniments s'haurien desenvolupat, probablement, d'una altra manera. Però, per ser fort, cal que t'estimis a tu mateixa; per estimar-te a tu mateixa, cal que et coneguis en profunditat, que ho sàpigues tot, de tu mateixa, fins i tot el que està més amagat, el que és més difícil d'acceptar. Com es fa per aconseguir una cosa així, quan la vida, amb la seva remor, t'arrossega endavant? Ho pot fer de bon començament només aquell que està dotat de manera extraordinària. Als simples mortals, a les persones com jo, com la teva mare, no ens queda altre destí que el de les branques i els envasos de plàstic. Algú —o bé el vent— et llança tot d'una al corrent d'un riu; gràcies a la matèria de què estàs feta, en comptes d'enfonsar-te, sures; això ja et sembla una victòria, i així, de sobte, comences a córrer; llisques veloçment en la direcció que et duu el corrent; de tant en tant, a causa d'un nus d'arrel o d'alguna pedra, et veus obligada a aturar-te; et quedes allà una estona, colpejada per les aigües; després l'aigua, en pujar, t'allibera, continues avançant; quan el curs és tranquil, sures, quan vénen els ràpids, t'enfones; no saps on vas, ni t'ho has preguntat mai; en els trams més tranquils pots contemplar el paisatge, els marges, l'herba; més que no pas els detalls, el que veus són les formes, el color, vas massa ràpida per poder veure res més; després, amb el temps i els quilòmetres, els marges s'aplanen, el riu s'eixampla, encara té ribes, però per poc temps. «On vaig?», et preguntes aleshores.

res, i en aquell instant s'obre davant teu el mar.